

Лозовський С. В. Роль короткочасного етюду у розумінні принципів живопису голови натурника в умовах пленеру // Збереження і розвиток традицій пленеру: художня освіта і арт-туризм: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 січ.-2 лют. 2020 р., м. Одеса) / коорд. проекту Д. О. Величко; упорядн. А. І. Носенко; відп. секр. Д. О. Величко, А. І. Носенко; ДЗ «Південноукр. Нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського». – Одеса: Астропринт, 2020. – с. 45 – 46.

Ключові слова: пленер, короткочасний етюд, освітлення, колорит, рефлекс, формат, світло-повітряне середовище, кольорові співвідношення.

Анотація: розкрито роль короткочасного етюду у розумінні принципів живопису голови натурника в умовах пленеру.

Лозовський Сергій Володимирович,

Заслужений художник України, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», член Національної спілки художників України,
м. Одеса, Україна

РОЛЬ КОРОТКОЧАСНОГО ЕТЮДУ У РОЗУМІННІ ПРИНЦИПІВ ЖИВОПИСУ ГОЛОВИ НАТУРНИКА В УМОВАХ ПЛЕНЕРУ

Ключові слова: пленер, короткочасний етюд, освітлення, колорит, рефлекс, формат, світло-повітряне середовище, кольорові співвідношення.

У програмі дисципліни «Навчальна (художньо-творча) практика ПЛЕНЕР для здобувачів вищої освіти 3 року навчання художньо-графічного факультету передбачено завдання по зображенню голови та півфігури натурника в різних умовах освітлення. Методи роботи над постановкою включають живопис у кілька сеансів та швидкі етюди. Короткочасний етюд має велике значення в опануванні живопису голови людини в умовах пленеру. Основна задача роботи

на відкритому повітрі – навчити студентів кольоровому бачинню, вмінню відтворювати форму кольором з урахуванням світло-повітряного середовища, рефлексної взаємодії, сімультаних контрастів, тепло-холодних відношень тощо. Метою короткого етюдів є передача першого враження від природи. Знаходження великих кольорових співвідношень. Оскільки природний стан постійно змінюється, особливо зранку та ввечері, часу завжди обмаль. Тому формат повинен бути не великим. Не більше 15-20 см по висоті.

В задачі такого формату крім знаходження великих кольорових співвідношень входить:

- співвідношення простору і маси (силуету моделі);
- передача природного стану освітлення (ранок, день, вечір);
- порівняльний аналіз кольорів світла і тіні;
- в якому тональному відношенні знаходяться модель-тло, тобто світлий силует моделі на більш темному тлі, чи навпаки;

На виконання етюдів такого розміру студентам надається не більше 30 хвилин. Також, дуже корисним завданням є виконання етюдів іще меншого розміру, не більше 10 см по висоті, в якому акцент робиться тільки на одному – на передачі природного стану кольоровими співвідношеннями. Час виконання такого етюдів не більше 10 хвилин. Такі справи слід виконувати не тільки на початку пленерної практики, а протягом всього періоду навчання.

Такі завдання розвивають кольорову пам'ять, вміння швидко орієнтуватись у незвичних умовах поза майстернею, «на натурі», мислити кольором, відмовлятися від зайвих деталей, бачити цілісно. Швидкі етюдів формують спроможність молодого митця концентруватись на поставлених завданнях та оперативно їх виконувати.